

ATODIAD 6

PWYLLGOR CRAFFU GWASANAETHAU

YMCHWILIAD ANSAWDD ADDYSG

SYLWADAU A CHRYNODEB O BRIF GASGLIADAU CYFARFODYDD Y RHIENI-LYWODRAETHWYR

1. Yr Awdurdod yn araf yn ymyrryd a chefnogi pan fo athrawon yn sâl am gyfnodau hir. Hyn yn enwedig wir pan ymddengys fod athro neu athrawes yn fwriadol amseru eu salwch er mwyn cynyddu eu cyfnod i ffwrdd o'r ysgol, e.e. mynd yn sâl ond yna gwella ychydig ddiwrnodau cyn gwyliau'r Haf a mynd yn sâl eto yn fuan yn Nhymor yr Hydref.
2. Athro gwael yn golygu addysg wael.
3. Llywodraethwyr profiadol hyd yn oed yn ei chael hi'n anodd herio'r Pennaeth.
4. Dim cysondeb yn swyddogaethau'r Llywodraethwyr a sut y maent yn gweithredu.. Mae'n amrywio o ysgol i ysgol ac ni ymddengys fod yna unrhyw ganllawiau mewn lle gan yr Awdurdod i arsyllu na safoni gweithgarwch. Hyn yn wir hefyd o ran pa wybodaeth sy'n cael ei rannu, pryd a gan bwy. Rhai ysgolion yn rhoi llawer o wybodaeth i Lywodraethwyr, eraill ddim.
5. Arfer da o fewn cyrff llywodraethol ddim yn cael ei rannu yn ddigonol.
6. Anodd cael amser cyfleus i gyfarfod gyda'r athrawon.
7. Angen cyfarfodydd heb athrawon a'r Pennaeth yn bresennol.
8. Angen amgylchedd i lywodraethwyr fedru gweithredu fel y gallant herio a bod yn gyfeillion beirniadol.
9. Oes angen ail-ystyried rôl y llywodraethwr? Ai corff llywodraethwyr yn cynnwys aelodau lleyg yw'r ffordd orau o sicrhau fod ysgol yn gweithredu'n effeithiol?
10. Dim teimlad fod y corff llywodraethol yn rhoi arweiniad strategol i'r ysgol. Gormod o dueddiad i lywodraethwyr i ymddwyn yn oddefol a chytuno gyda'r hyn a osodir o'u blaen.
11. Llywodraethwyr Cymru i "gefnogi llywodraethu effeithiol pob ysgol yng Nghymru a chefnogaeth broffesiynol a phersonol i bob llywodraethwr

ysgol". Dim tystiolaeth fod Llywodraethwyr Cymru yn llwyddo i gyflawni hyn.

12. Oes angen gwella rôl y Clerc - e.e. Clerc gweithredol yn Ysgol Dyffryn Ogwen sydd wedi gwneud gwahaniaeth?
13. Fawr o dystiolaeth o Benaethiaid yn arfogi'r llywodraethwyr i weithredu'n effeithiol. Yn wir, ceir teimlad ei bod hi'n well gan Benaethiaid gael llywodraethwyr sy'n gweithredu'n oddefol yn hytrach nag yn weithredol.
14. Adroddiad gan y National Audit Office yn nodi mai un o' prif resymau am fethiant mewn ysgolion yw llywodraethu gwan. Ydy'r llywodraethwyr yn deall eu rôl yn iawn? Ydy'r awdurdod addysg leol yn hyrwyddo ac yn rhoi digon o bwysigrwydd i'r rôl. Mae tystiolaeth o ysgolion yng Ngwynedd yn methu - ond yn amlwg y cyrff llywodraethol heb ymyrryd er gwaethaf tystiolaeth o fethiant parhaus mewn rhai achosion.
15. Un grŵp o lywodraethwyr yn mynegi anobaith llwyr oherwydd diffyg dealltwriaeth o'u rôl a'i weld yn ddibwrpas ac yn methu cyflawni.
16. Angen gwella cyfathrebu rhwng y Penaethiaid a'r llywodraethwyr a rhwng is-gyfarfodydd o'r llywodraethwyr.
17. Data yn llethu a boddi mwyafrif o'r llywodraethwyr – o ran swmp a chymhlethdod. Diffyg dealltwriaeth ac arweiniad o ran y data yn arwain at anallu i fedru herio yn hyderus.
18. Llywodraethwyr yn cael data am eu hysgolion eu hunain, ond yn anaml iawn maent yn cael darlun o berfformiad yr ysgol o'i chymharu ag ysgolion eraill yng Ngwynedd. O gofio mai ond 14 ysgol uwchradd sydd yng Ngwynedd, fyddai hyn ddim yn dasg rhy anodd.